VALTIONEUVOSTON KANSLIA
STATSRÅDETS KANSLI

Lausunto

8.6.2020

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto

Viite: Verojaoston lausuntopyyntö 8.6.2020

Valtioneuvoston kanslian lausunto

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto on pyytänyt mm. valtioneuvoston kanslialta lausuntoa verojaostossa vireillä olevasta hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi valtion lainanannosta sekä valtiontakauksesta ja valtiontakuusta annetun lain (jäljempänä "lainalaki") 3 ja 4 a §:n muuttamisesta. Valtioneuvoston kanslian lausunnon antaa valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto, jonka vastuulle mm. kuuluu kaupallisin perustein toimivien valtioenemmistöisten yhtiöiden ja valtion osakkuusyhtiöiden omistajaohjaus ja jonka hallinnoimalle momentille (23.10.88. Osakehankinnat, siirtomääräraha 3 v.) ehdotetaan muutosta lainalain muutosesityksen yhteydessä.

Kuten hallituksen esityksessä todetaan nykytilan arvioinnin osalta, valtion lainanantoon valtioenemmistöiselle yhtiölle ja valtion osakkuusyhtiölle sovelletaan yleislakina lainalakia. Lainalain 3 §:n 2 momentin edellytys lainan määräaikaisuudesta ja takaisin maksusta kuoletusmaksuin ei nykyisin mahdollista kaikkien tarpeellisten lainajärjestelyjen käyttämistä valtion omistajaohjauksessa. Lainaa valtioenemmistöiselle yhtiölle tai valtion osakkuusyhtiölle ei esimerkiksi voida myöntää niin sanottuna hybridilainana tai sellaisena pääomalainana, jonka takaisin maksamiseen lainansaajalla on lainan eräpäivänä oikeus, mutta ei velvollisuutta. Käytännössä kuitenkin myös tällainen laina voi yksittäistapauksessa olla tarkoituksenmukainen järjestely, jos mahdollisuus olla maksamatta lainaa takaisin on otettu tarkoituksenmukaisesti huomioon osana lainaehtojen kokonaisuutta, erityisesti lainasta maksettavassa korossa.

Säännöksen soveltamisen edellytyksenä olisi tarve vahvistaa valtioenemmistöisen yhtiön tai valtion osakkuusyhtiön rahoitusasemaa. Ehdotettu säännös laajentaisi sekä koronavirusepidemian aikana, että muutoin valtio-omistajan käytettävissä olevia lainajärjestelymahdollisuuksia. Valtioenemmistöisen yhtiön tai valtion osakkuusyhtiön rahoitusaseman vahvistaminen lainalla, jolla ei ole sitovaa eräpäivää, merkitsisi, että laina kuuluisi joko yhtiön niin sanottuun välipääomaan (joka oikeudellisesti on vierasta pääomaa) tai osaksi yhtiön omaa pääomaa, jos yhtiö laatii tilinpäätöksensä kirjanpitolain (1336/1997) 7 a luvun (1304/2004) nojalla IFRS-standardien mukaisesti. Säännöksen nojalla myönnettävä hybridi- tai muu laina voisi olla vakuudeton, jos näin päätettäisiin lainalain voimassa olevan 4 §:n nojalla valtion talousarviossa.

Valtion vuoden 2020 neljännen lisätalousarvion momentille 23.10.88 ehdotetaan muutosta, joka liittyy lainalain 3 §:n ja 4 a §:n muuttamisesta koskevaan hallituksen esitykseen, jonka on tarkoitus tulla voimaan lisätalousarvion voimaantulon yhteydessä. Mainitun momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että määrärahaa saisi käyttää myös valtioenemmistöisten yhtiöiden ja valtion osakkuusyhtiöiden rahoitusaseman turvaamista varten toteutettaviin järjestelyihin lainoilla, joilla ei ole eräpäivää ja joilta ei vaadita vakuutta.

Ylijohtaja Kimmo Viertola

Finanssineuvos Minna Pajumaa

Snellmaninkatu 1, Helsinki
Snellmansgatan 1, Helsingfors
PL 23, 00023 Valtioneuvosto
PB 23, 00023 Statsrådet
PUHELIN/TELEFON
0295 16001 (vaihde/växel)
FAKSI/FAX
(09) 1602 2165
kirjaamo@vnk.fi
registratorskontoret@vnk.fi